

dosarul nr. 2ra-536/22
2-21072660-01-2ra-15042022

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. V. Negurița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malfi, I.Dutca, M.Guzun)

Î N C H E I E R E

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ganea Tamara,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ganea Tamara împotriva Primăriei Onești și Consiliul comunal Onești, raionul Strășeni și Ganea Gheorghe cu privire la obligarea rectificării înscrisurilor și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Ganea Tamara și a fost menținută hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 14 mai 2021, Ganea Tamara a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului comunal Onești, r-nul Strășeni și Ganea Gheorghe, solicitând obligarea rectificării înscrisurilor și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este fiica lui Ganea Ion Gheorghe, a n. 07 iulie 1920 și Ganea Elizaveta Ion, a n. 14 septembrie 1927 ambii originari și foști locuitori ai s. Onești, r-nul Strășeni. Din ziua nașterii tatăl ei, apoi căsătorindu-se cu mama ei în anul 1947 permanent au locuit în gospodăria părinților săi (bunecilor) din s. Onești r-nul Strășeni, cu numărul cadastral xxxxx.

A menționat reclamanta că, în anii 1950-1960, în gospodăria și terenul aferent casei bunecilor construită în anul 1865, părinții și-au construit două case și alte construcții accesorii pentru ducerea gospodăriei. În anul 1972 deoarece casa bunecilor din această curte avea 107 ani și nu mai putea fi exploatată, părinții săi au demolat-o. Pe tot parcursul vieții lor, bunicii ei, apoi părinții au locuit în gospodăria aflată pe terenul în hotarele existente și istorice, conform schemei elaborate de SRL „Geoid Cad”, la 01.03.2021 nr.

cadastral xxxxx.

A susținut reclamanta că în anul 1993, tatăl ei a fost invitat la primărie, unde pe terenul deținut de pe lângă casă i-a fost eliberat certificat provizoriu de proprietate, pe suprafața de 0,32 ha, în baza deciziei primăriei nr.180 din 01 martie 1993.

A afirmat reclamanta că la 29 octombrie 2009, a decedat tatăl său, Ganea Ion Gheorghe și peste 3 luni, la 12 februarie 2010 a decedat și mama sa, Ganea Elizaveta Ion. Iar, în termenul stabilit de 6 luni, s-a adresat la notar unde a fost deschis dosar succesoral și i-a fost eliberat certificat de calitate de moștenitor al ambilor părinți.

A declarat reclamanta că, deoarece în titlurile eliberate părinților săi nu a găsit titlul pe terenul adiacent casei lor, s-a adresat la Primăria din s. Onești, cu rugămintea ca să i-l elibereze, însă a primit răspuns că în urma măsurărilor masive s-au comis erori la întocmirea titlului dat și deoarece, primăria este într-un proiect finanțat special pentru corectarea erorilor comise, i s-a recomandat să mai aștepte pentru a primi un titlu corect. După o perioadă de aproximativ 10 ani a fost informată că proiectul enunțat nu va demara, de aceea la sfârșitul anului 2020 începutul anului 2021, primăria i-a eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. xxxxx, unde este indicat că în baza deciziei nr. 1 din 01 martie 1993, a Primăriei s Onești, i-a fost eliberat terenul pentru construcții cu suprafața de 0,2364 ha, suprafață care nu coincide cu suprafața de teren real deținută și cu suprafața din titlul provizoriu, unde este indicată repartizarea defuncțiilor în proprietatea 0,32 ha de teren.

A relatat reclamanta că, tot în acest titlu, planul sectorului nu corespunde cu amplasarea de fapt a terenului și a hotarelor istorice ale terenului deținut de bunicii săi și de părinți, timp de peste 150 ani. S-a adresat la serviciul cadastral teritorial Strășeni unde a fost informată că, în baza de date nu sunt înregistrate după părinți imobilele (casele și construcțiile auxiliare) pe terenul enunțat. În legătură cu faptul că în titlul provizoriu eliberat tatălui său și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat ei figurează atribuirea terenului litigios cu două numere de decizii diferite a primăriei din aceeași dată, că în fiecare act figurează suprafețele diferite, s-a adresat la Serviciul arhivă al Consiliului r-l Strășeni cu solicitarea de a-i elibera copiile deciziilor indicate în ambele acte cu nr. 1 și 180, dateate cu 01.03.1993 și copiile listelor anexate la ele, privind suprafețele atribuite fiecărui locuitor al sat. Onești.

A menționat reclamanta că la 30 martie 2021 serviciul arhivă i-a eliberat un certificat unde este indicat, că asemenea decizii în fondul de arhivă nu figurează. După primirea răspunsului dat, s-a adresat la secretarul Consiliului sătesc Onești care i-a reconfirmat răspunsul serviciului arhivă, adică inexistența actelor date.

A reținut reclamanta că din toată informația obținută, titlul de autentificare a deținătorului de teren cu nr cadastral xxxxx, eliberat pe numele tatălui său Ganea Ion la 22 martie 2007, a fost întocmit cu mari erori, în timpul efectuării măsurărilor masive și eliberarea titlurilor cetățenilor la implementarea programului „Pământ”. La adresarea sa către primărie de a efectua corectările necesare, i s-a dat un răspuns evaziv. Deoarece, Primăria s. Onești a refuzat solicitarea sa, ea a încheiat un contract cu SRL „Geoid Cad”, care i-a efectuat lucrările cadastrale a imobilelor cu indicii cadastrali: xxxxx, care le-a aparținut defuncțiilor.

A susținut reclamanta că tatălui său, în urma efectuării privatizării patrimoniului, statul i-a fost eliberat un bon patrimonial cu nr. 0790102 pe suma de 560 000 și mamei sale, un bon patrimonial cu nr.0790100, pe suma de 288 000, neindicându-se în ele în ce valută, de aceea notarul nu a putut să le includă în certificatul de moștenitor, împreună cu terenurile agricole moștenite. În urma efectuării extrasului de pe site-ul BNM, a stabilit că la data eliberării bonurilor patrimoniale, 25 ianuarie 1994, valuta națională era leul moldovenesc.

A solicitat reclamanta obligarea Primăriei Onești, să rectifice înscrisurile greșite admise la întocmirea și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu indicii cadastrali xxxxx, eliberat la 22 martie 2007, pe numele defunctului Ganea Ion Gheorghe, cu înscrierea corectă în el a suprafeței totale repartizate de 0,3424 ha, în hotarele indicate în planul geometric din raportul lucrării de actualizare a planului cadastral efectuat de SRL „Geoid Cad” la 01 martie 2021, recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilelor moștenite de la defunctul Ganea Ion Gheorghe, și Ganea Elizaveta Ion, a casei de locuit cu numărul cadastral, cu suprafața la sol de 107.4 m.p., a casei de locuit cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața la sol de 78 m.p., a construcției accesorii cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața la sol de 16.9 m.p., a construcției accesorii cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața la sol de 37 m.p., și a terenului adiacent lor, cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,3424 ha, imobile amplasate în intravilanul s. Onești, r-l Strășeni, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bonurilor patrimoniale moștenite de la defuncții Ganea Ion Gheorghe, cu nr.0790102, eliberat la data de 25 ianuarie 1994, de 560 000 lei și Ganea Elizaveta Ion, cu nr. 0790100, eliberat la data de 25 ianuarie 1994 de Primăria com. Onești, r-nul Strășeni, în sumă de 288 000 lei.

Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, acțiunea depusă de Ganea Tamara a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 august 2021, Ganea Tamara a depus cerere de apel nemotivată, iar la 08 octombrie 2021 a prezentat cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ganea Tamara și s-a menținut hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Instanța de apel a reținut că prima instanța a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt importante pentru soluționarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material și a respectat normele de drept procedural la judecarea cauzei. Concluzia primei instanțe despre respingerii acțiunii este justă, având la bază cumulul de probe administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, în corespundere cu prevederile art.130 Cod de procedură civilă

Prima instanță și instanța de apel constatând ca neîntemeiată cerința reclamantei/apelante cu privire la obligarea primăriei să rectifice înscrisurile greșite admise la întocmirea și eliberarea Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 22 martie 2007 prin înscrierea în el a suprafeței totale de 0,3424 ha, în

temeiul raportului lucrării de actualizare a planului cadastral efectuat de SRL „Geoid Cad”, au reținut că actul întocmit de SRL „Geoid Cad” nu a fost semnat de autoritățile publice locale, iar planul geometric nu a fost coordonat cu Primăria s. Onești.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au constatat că potrivit certificatului provizoriu ce confirmă dreptul de proprietate posesiune și beneficiere funciară, lui Ganea Ion i-a fost atribuit un lot de pământ cu suprafața de 0,32 ha cu destinația folosirii agricole dar nu ca teren de pe lângă casă.

Respingând cerința reclamante/apelantei cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilelor moștenite de la părinții săi Ganea Ion și Ganea Elizaveta a casei de locuit cu numărul cadastral, cu suprafața la sol de 107.4 m.p., a casei de locuit cu numărul cadastral xxxxx cu suprafața la sol de 78 m.p., a construcției accesorii cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața la sol de 16.9 m.p., a construcției accesorii cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața la sol de 37 m.p., și a terenului adiacent lor, cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,3424 ha, imobile amplasate în intravilanul s. Onești, r-l Strășeni, instanțele ierarhic inferioare au reținut că aceste imobile nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile, având statut de construcții neautorizate. Iar, reclamanta/apelantă nu a prezentat nici un înscris în confirmarea faptului că aceste construcții au fost edificate în a. 1950-1960 și că dreptul de proprietate asupra acestor construcții a fost legalizat.

La 09 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ganea Tamara a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătorei Stășeni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat just și a dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu a examinat cauza sub toate aspectele și nu a stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 10 noiembrie 2021.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la 11 ianuarie 2022 în adresa părților, inclusiv la poșta electronică a avocatului Ganea Valentin, în interesele lui Ganea Tamara, adresă indicată în materialele cauzei (f.d.117) (f.d. 119).

Astfel, recursul declarat la 09 februarie 2022, este în termen.

La 08 aprilie 2022 în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de Ganea Tamara, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 177).

Prin referința depusă la data de 26 aprilie 2022, Ganea Gheorghe a solicitat admiterea cererii de recurs depusă de Ganea Tamara.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ganea Tamara nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Rebai și alții contra Franței, nr. 26561/1995 din 25 februarie 1995*), pe când în recursul depus de Ganea Tamara asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ganea Tamara ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ganea Tamara, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic